

Plan d'Action Social Sociaal ActiePlan

PASAP 2022-2027

Inleiding

Aan alle sociale actoren van de gemeente Jette,

In het verlengde van de Sociale Assisen, georganiseerd in 2013, en van het Sociaal Actieplan 2015-2022, lanceerde de gemeente en het OCMW van Jette in september 2020 een raadplegingsfase bij de actoren op het terrein, met als doel een nieuw actieplan uit te werken voor de komende jaren. COVID heeft het proces helaas vertraagd, waardoor de thematische workshops pas een jaar later georganiseerd konden worden, eind 2021. De rijke en diepgaande uitwisselingen hebben toegelaten om een aantal problemen bloot te leggen alsook enkele concrete actieplannen voorop te stellen.

Het “Plan d’Action Social – Sociaal ActiePlan” (afgekort PASAP) verzamelt deze vaststellingen en stelt realistische oplossingen op lokaal niveau voor om de sociale actie in perspectief te plaatsen op het Jetse grondgebied voor de komende vijf jaar (2022–2027).

Sommige acties werden al opgestart, anderen moeten nog ingezet worden. De workshops tonen hoofdzakelijk aan dat door samen te werken, op een gecoördineerde en coherente manier, we de Jetse burgers kunnen helpen in hun zoektocht naar emancipatie en autonomie.

De PASAP 2022 – 2027 bevat 50 gegroepeerde acties en 10 thema’s, die zeker niet gecompartmenteerd zijn, vermits elke factor een potentieel sociale invloed heeft op andere domeinacties.

De ambitie van dit actieplan is om alle actieve energieën te bundelen op gebied van sociale zaken, openbare actoren en verenigingen, om samen te werken aan het welzijn van de Jetse bevolking en meer bepaald van de kwetsbare groepen, alle leeftijdscategorieën inbegrepen.

In de actuele sociale context, gekenmerkt door een verhoging van de energiekosten, de gevolgen van de sanitaire crisis, en meer algemeen door de stijgende verpaupering van de bevolking, gekenmerkt door een aanzienlijke verhoging van leefloonbegunstigden in de loop van de voorbije jaren, is het de plicht van ons allemaal alles in het werk te stellen om de objectieven te behalen die we in dit actieplan hebben vastgelegd en die zal worden gecoördineerd door het OCMW en de gemeente tezamen.

We wensen alle deelnemers te bedanken voor hun deelname aan de thematische workshops, alsook het personeel van de gemeente en het OCMW, die het werk hebben gecoördineerd. Dank eveneens aan de vertegenwoordigers van het POD Maatschappelijke Integratie, en aan de leden van het Observatorium van Gezondheid en Welzijn van Brussel voor hun waardevolle duiding tijdens hun tussenkomsten.

We spreken af om vanaf morgen samen te werken aan het sociaal actieplan!

**NATHALIE
VANDEBRANDE**
Voorzitster OCMW

**CLAIRE
VANDEVIVERE**
Burgemeester

JORIS POSCHET
*Schepen van
Sociale Zaken*

Maatschappelijke cohesie

De mens is een sociaal wezen, hij heeft geen roeping om thuis te blijven en kan zich niet gezond ontwikkelen achter gesloten deuren, zelfs niet bij zichzelf. Jette is een open, dynamische en menselijke gemeente waar eenieder zijn plaats moet kunnen vinden in het respect van zijn geloof, overtuigingen, afkomst en verschillen. Vele initiatieven bestaan reeds, anderen komen op, en het is noodzakelijk om deze de best mogelijke ontwikkelingsmogelijkheden te garanderen.

Acties

- 1 De bibliotheken en ludotheken ontwikkelen en promoten als plaats van activiteiten, emancipatie en samenkomst
- 2 Het vrijwilligerswerk promoten aan de hand van gemeentelijke communicatiemiddelen en de vrijwilligersoproepen in Jette coördineren door deze naar de verenigingen door te sturen
- 3 Het onthaaltraject voor nieuwkomers promoten
- 4 Actief nieuwe vrijwilligers zoeken via de vzw Samenlevingsdienst of via een Werkstraf
- 5 Het project Fietsbib / Vélothèque verder zetten en ontwikkelen en de promotie verzorgen naar de kwetsbare doelgroep
- 6 Collectieve ontmoetingsruimten voor de inwoners voorzien in de grote investeringsprojecten van de gemeente (in openbare ruimten of infrastructuur)
- 7 Ontmoetings- en activiteitenruimten ontwikkelen voor de inwoners van de sociale woonwijken
- 8 Thematische gespreksruimten ontwikkelen over verschillende thema's zoals mentale gezondheid, pesten, stress, (alleenstaand) ouderschap, het dagelijkse leven,...
- 9 Ondersteuningsacties organiseren voor éénoudergezinnen

Sociale communicatie

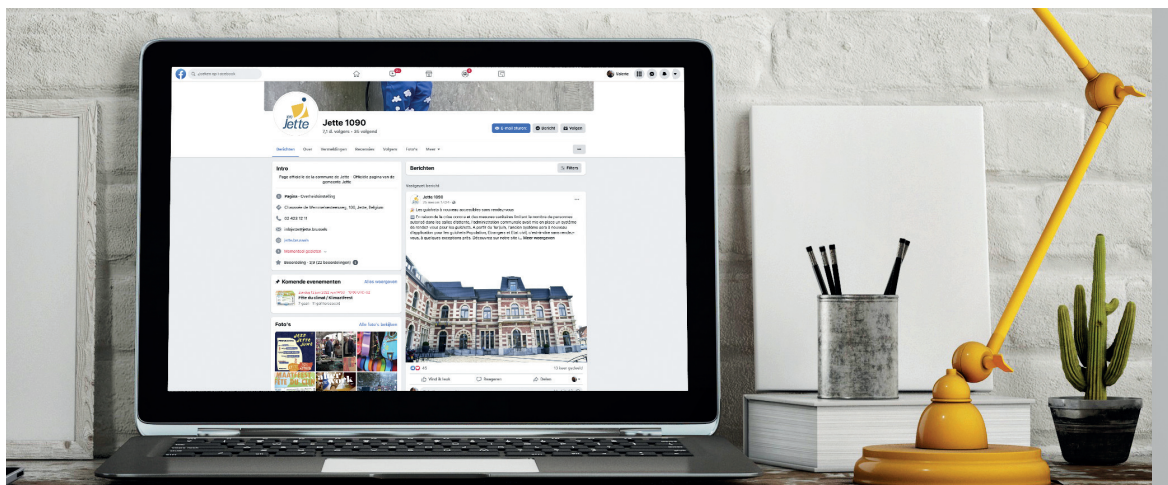
Een welbepaalde workshop werd toegewijd aan dit thema, dat vaak wordt vergeten of verbannen naar een secundair niveau van de sociale actie. Nochtans bestaan er talrijke initiatieven, maar komen ze gewoonweg niet tot bij de doelgroep, wat een belangrijk verlies teweeg brengt in efficiëntie en energie...

In het sociale domein, zou een specifieke communicatiebenadering toelaten om de deelname en het opnemen van rechten van de burgers te verhogen.

Hiervoor wordt een rechtstreekse communicatie op het terrein vooropgesteld als zijnde de meest efficiënte. Een verhoogde en structurele samenwerking tussen de gemeente, het OCMW en het verenigingsnetwerk zal de communicatie met de doelgroep automatisch verbeteren, vermits de verenigingen in staat zijn de initiatieven van de lokale besturen door te geven en ook om hen de vragen of noden van de burgers over te maken.

Naast de informatie op het terrein, moet ook de sociale digitale communicatie evolueren en zich specialiseren om meer mensen te bereiken.

Tot slot, in de doelgroepen worden de senioren vaak vergeten of aan de kant gezet. Ook hier zal een specifieke toenadering toelaten om de mensen met problemen te bereiken.

Acties

- 10 Het project KIS & Write van het OCMW (klare taal) verder zetten en opleidingen organiseren voor de gemeentelijke diensten en voor de verenigingen
- 11 De samenwerkingen tussen het OCMW en de actoren op het terrein vergroten om de communicatie met het publiek te verbeteren
- 12 Stedelijke 'ad valvas' ter beschikking stellen van de wijkcomités of van verenigingen die zich ertoe verbinden om de sociale informatie van de gemeente te verspreiden
- 13 De informatiebrochures van het OCMW actualiseren en verspreiden via het verenigingsnetwerk
- 14 De website van het OCMW en van de gemeente dynamiseren op het gebied van maatschappelijke actualiteit en de verspreiding van het aantal sociale mededelingen verhogen op de Facebookpagina 1090 Jette
- 15 De sociale onlinegids actualiseren en promoten
- 16 Een communicatieplan uitwerken naar de senioren op initiatief van het dagcentrum VIVA Jette, door een participatief luik met de doelgroep toe te voegen

Sociale coördinatie

Al vele jaren staat de Jetse sociale coördinatie op een laag pitje, en dit omwille van verschillende redenen (gebrek aan personeel, COVID crisis,...). Het netwerken en de interactie tussen de sociale actoren is een fundamentele vereiste om te komen tot een coherente en efficiënte sociale actie. Deze evidentie werd in meerdere workshops herhaald.

Acties

- 17** De sociale coördinatie terug dynamiseren door een Sociale Coördinator aan te stellen in het OCMW van Jette
- 18** Periodieke thematische werkgroepen organiseren binnen de sociale coördinatie (huisvesting, gezondheid, voeding,...)
- 19** Een sociale gedeelde agenda maken voor de professionelen van de sociale sector binnen de gemeente
- 20** Een platform opzetten van actieve verenigingen in de Esseghemwijk of in andere specifieke wijken

Werk & opleiding

Talrijke inspanningen worden dagelijks geleverd op het grondgebied van de gemeente om het aantal werklozen, dat lager ligt dan het Brusselse gemiddelde, te verminderen. Toch werden er, tijdens de workshops, enkele specifieke problemen aangekaart, zoals de moeilijkheid om een job of een opleiding te combineren met kinderopvang, of nog, het fenomeen van jongvolwassenen die zich buiten de radar bevinden, met name buiten elke vorm van institutionele begeleiding of opvolging. Echter, het probleem van kennis van één van beide landstalen, zowel voor het lezen als voor het schrijven, vormt het hoofdprobleem voor toegang tot de arbeidsmarkt.

Acties

- 21** De verplaatsing van de leerlingen tussen de school en de vrijetijdsopvang (huiswerkbegeleiding of buitenschoolse activiteiten) vergemakkelijken om de ouders op dat moment van de dag vrij te laten
- 22** Acties ontwikkelen op het terrein in de kwetsbare wijken, en meer bepaald gericht aan de jongeren
- 23** Het aanbod aan taallessen, lessen alfabetisering en conversatietafels ontwikkelen en promoten op het grondgebied van de gemeente

Digitale toegankelijkheid

Ondanks de overweldigende evolutie van informaticatools, blijven de menselijke contacten het hart van het sociale leven, en is alles nog niet virtueel uitbesteed. Toch worden voor steeds meer interacties, formaliteiten, opleidingen of inlichtingen digitale middelen ingezet. De toegang tot de instrumenten (PC, tablet, smartphone,...) is een prioriteit, maar is niet voldoende om een goed gebruik te garanderen. De opleidingen zijn nodig voor een groot deel van de bevolking, en vooral voor de meest kwetsbare mensen. Maar, zelfs de instructeurs en de leden van verenigingen vragen om zich regelmatig te kunnen bijscholen. De inclusie van alle bevolkingsgroepen in deze steeds bewegende wereld, is een grote uitdaging voor de komende jaren.

Acties

- 24** De gemeentelijke digitale openbare ruimte ontwikkelen in samenwerking met het CIBG en mobiele antennes creëren in wijken die het moeilijk hebben
- 25** De hulpsystemen versterken voor het aanschaffen van informaticamateriaal via het OCMW, meer bepaald door het ter beschikking stellen van gedeclasseerd materiaal aan de administraties of verenigingen
- 26** Opleidingen voor alle doelgroepen (jongeren, senioren, werkzoekenden, professionelen,...) ontwikkelen en promoten

Huisvesting

De huurprijzen in Brussel en in Jette nemen een steeds grotere hap uit het inkomen van talrijke burgers.

Dit thema wordt het vaakst aangehaald door de burgers wanneer ze naar de maatschappelijke diensten of politieke autoriteiten komen. De toegang tot een kwalitatieve huisvesting is nochtans essentieel voor de maatschappelijke en menselijke ontwikkeling, en vele armoede-indicatoren zijn vaak gelinkt aan een huisvestingsprobleem. De recente stijging van de energiekosten accentueren dit fenomeen nog meer.

Het is een aangelegenheid dat moeilijk te vatten is vanuit een lokaal standpunt omdat de tendensen in de immobiëlenmarkt, de kosten en procedures van woningproductie afhangen van macro-economische factoren. Nochtans kunnen enkele acties toedragen aan het zoeken naar oplossingen.

Acties

- 27** De samenwerking tussen de gemeente, het OCMW en het Sociaal Woningbureau van Jette optimaliseren om deze laatste de mogelijke middelen te geven om efficiënte acties te ondernemen
- 28** De inwoners sensibiliseren over energiebesparingen door een specifieke communicatie te verzekeren naar de meest getroffen inwoners
- 29** Actief strijden tegen onbewoonde of ongezonde woningen alsook tegen leegstand in sociale woningen
- 30** Volledige informatie voorzien over alle mogelijke hulpverleningen betreffende huisvesting via een geactualiseerde brochure, die beschikbaar is op de gemeente, het OCMW en in de verenigingen op het terrein
- 31** De diensten voor begeleiding in de zoektocht naar een woning promoten binnen het OCMW
- 32** Preventieve acties opzetten tegen het verlies van woning en uithuiszetting
- 33** Een cel van gemeentelijke coördinatie ontwikkelen in het kader van het Woningcontract
- 34** De sociale woningen in de gemeente verhogen (socialisatie, verkoop van gemeentelijke woningen aan Lojega, nieuwe projecten,...)

Take up van rechten

In een juiste en menselijke maatschappij, is het onaanvaardbaar dat een aantal bestaande hulpverleningen niet worden aangevraagd door de burgers omwille van hindernissen die niets te maken hebben met de voorwaarden tot toekenning van de hulp.

Door meerdere redenen, kunnen mensen in moeilijkheden zich ongemakkelijk of verloren voelen tegenover de werking van instellingen of door een gebrek aan empathie, dat vaak veroorzaakt wordt door administratieve belemmeringen. De overheidsdiensten hebben de verantwoordelijkheid om alle middelen te gebruiken die ze ter beschikking hebben om te moderniseren en om de werkwijze van hun sociale dienst te herbekijken ten voordele van de burgers.

Acties

- 35** | Het onthaal van nieuwe aanvragen op het OCMW van Jette hervormen om het contact met de instelling vlotter en minder stresserend te maken voor de hulpaanvragers
- 36** | Een systeem ontwikkelen van één enkele referentiepersoon voor de cliënten van het OCMW om een herhaling van administratieve formaliteiten te vermijden
- 37** | Online communicatietools ontwikkelen in het OCMW (afspraken maken, documenten bezorgen,...) in combinatie met de actuele systemen

Gezondheid

De fysieke en mentale gezondheid van de burgers is het eerste slachtoffer van armoede, beïnvloed door talrijke armoede-factoren zoals huisvesting, voeding, opvoeding, desinformatie of non-take up van rechten. Ze zou bovenaan de lijst van sociale prioriteiten moeten staan, vermits ze essentieel is en onmisbaar voor de persoonlijke en familiale ontplooiing. Inderdaad, hoe kan men goed voor zijn familie zorgen wanneer men zelf niet in goede gezondheid verkeert?

Acties

- 38** Preventiestrategieën opzetten rond gezondheid (tandzorg, obesitas, diabetes, cholesterol, mentale stoornissen,...) in de medische huizen en bij de bevolking in het algemeen en alle mogelijke maatschappelijke hulpverleningen promoten
- 39** Workshops rond het thema gezonde voeding ontwikkelen in de solidaire kruidenier CABA Jette voor heel de Jetse bevolking
- 40** Een « TABAK » plan ontwikkelen op het grondgebied van de gemeente
- 41** Strijden tegen het sportief afhaken en informatiesessies organiseren over het thema van toegang tot sport voor iedereen door dagelijkse sportbeoefening te promoten
- 42** Ouders sensibiliseren over het gebruik van digitale instrumenten van hun kinderen en de mogelijke gevolgen met betrekking tot hun mentale gezondheid en aandachtsstoornissen

Onderwijs

Opvoeding is de eerste stap naar persoonlijke verrijking, autonomie en emancipatie.

Helaas beschikken de scholen niet altijd over voldoende middelen om aan iedere leerling de mogelijkheid te bieden om zich op gelijke voet te ontwikkelen. Het is soms ook een plaats van geweld tussen leerlingen, zeker sinds de ontwikkeling van het digitale tijdperk. Er bestaan oplossingen op lokaal niveau om het probleem deels te bestrijden.

Acties

- 43** Huiswerkklassen en buitenschoolse activiteiten ontwikkelen die de kinderen toelaten om zich te ontplooiën en de ouders om te werken of een opleiding te volgen
- 44** De preventieworkshops over pesten en cyberpesten in alle Jetse scholen ontwikkelen, ondersteunen en duurzaam maken
- 45** Vanuit het OCMW de Jetse scholen afgaan bij elk nieuw schooljaar om het onderwijspersoneel in te lichten over de bestaande hulperleningen en om informatiemateriaal te overhandigen

Eerstelijns hulp

Het aantal daklozen is de voorbije jaren in Brussel sterk gestegen en Jette vormt hier geen uitzondering in. Andere burgers die wel over een woning beschikken worden hard getroffen door sociaal isolement of door het geweld van een maatschappij die de zwaksten niet spaart. De systemen van eerstelijns hulp bestaan dankzij een dynamische en creatieve actie van het verenigingsnetwerk. Opdat mensen in nood troost kunnen vinden, kunnen eten tot ze voldaan zijn en een leven kunnen leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid, is het primordiaal om hen te ondersteunen, versterken en dagelijkse acties te promoten.

Acties

- 46** De communicatie rond eerstelijns voedselhulp voor mensen in nood verbeteren (S-tickets, voedselpakketten,...) onder andere via de verenigingen op het terrein
- 47** De nieuwe initiatieven rond eerstelijns voedselhulp promoten en ondersteunen (voorbeeld: de solidaire foodtruck)
- 48** De plattegrond ter bestemming van de daklozen (P-Netwerk) opnieuw uitwerken en actualiseren
- 49** Het project van de mobiele wasserij op

50

- het Kardinaal Mercierplein versterken
- Het aanbod aan douches vergroten, meer bepaald door het project Resto Jet te versterken doormiddel van het voorzien van hygiënische basisproducten

Een gezamenlijk initiatief van de gemeente Jette, vertegenwoordigd door de Schepen van Sociale Zaken, Joris Poschet, en van het OCMW van Jette, voorgezeten door Nathalie Vandenbrande.

V.U.: Claire Vandevivere - Wemmelsesteenweg 100 - 1090 Jette